

Warszawa, dnia 22.01.2015 r.

Pani

dr Barbara Berska

Dyrektor Archiwum Narodowego w Krakowie

ul. Sienna 16

30-960 Kraków

Szanowna Pani,

Analiza regulaminu konkursu otwartego na siedzibę Archiwum Narodowego w Krakowie i procedury jego przygotowania wzbudziły w środowisku architektonicznym liczne kontrowersje, które staraliśmy się wyjaśnić w rozmowie z pełnomocnikiem organizatora Konkurs – mec. Włodzimierzem Dzierżanowskim w dniu 12.01.2015 r.

Sądziliśmy, wg wyjaśnień Pana Dzierżanowskiego, że w odpowiedziach do zapytań konkursowych nasze zastrzeżenia, jak i uwagi uczestników konkursu adresowanych do SARP zostaną wyeliminowane, chociażby poprzez ogłoszenie wiążących interpretacji najbardziej restrykcyjnych zapisów regulaminu i warunków do umowy.

Po lekturze odpowiedzi nasze uwagi pozostały, wzmocnione dodatkowo spływającymi deklaracjami wycofania się z udziału w konkursie innych uczestników, argumentowane dodatkowo zastrzeżeniami co do rzetelności i równego traktowania uczestników pokonkursowej fazy negocjacji.

Podzielamy te obawy, które w części przytaczamy poniżej.

- w/s sprawach organizacyjna formalnych:

- członkom sądu konkursowego nie przedłożono Regulaminu i Warunków konkursowych, Zarówno Przewodniczący sądu, jak i inni członkowie – profesjonalści nie mieli możliwości zapoznania się i akceptacji warunków przed ich ogłoszeniem (wg ich informacji).

Brak możliwości weryfikacji warunków konkursu, chociażby przez sędziów z zawodowym przygotowaniem do projektowania, podważa zaufanie uczestników konkursu do profesjonalizmu i uczciwości zawodowej składu sędziowskiego, w mniemaniu uczestników akceptujących nierealne zapisy regulaminu oraz uchybienia prawne.

- cele konkursu, który ma wyłonić najlepszy projekt i powierzenie jego wykonania autorowi, w założeniu stoi w sprzeczności, gdy zaprasza się nagrodzonych w konkursie nagrodami 1, 2, 3 do udziału w postępowaniu na udzielenie zamówienia na usługi architektoniczne autorów prac konkursowych do negocjacji umowy **w trybie negocjacji bez ogłoszenia** (rozd. VIII pkt.1.1. ppkt. a) i b)). Nie jest to sprzeczne z UZP, lecz podważające jakościowy cel konkursu.

- zobowiązanie uczestnika konkursu do przeniesienia na Zamawiającego prawa do pracy konkursowej oraz opracowań będących przedmiotem zamówienia wykonanych na jej podstawie, „na wszystkich polach eksploatacji” oraz jak ujmuje to regulamin konkursu i postanowienia umowy, że w przypadku zarówno niepodpisania umowy lub po podpisaniu umowy prawa zależne przejęte przez zamawiającego mogą go upoważniać do powierzenia dokończenia zadania innemu architektowi (rozdz.IX pkt.1.1–1.3, 1.8, 3.4, 3.10, 3.11 oraz §14 projektu umowy; są istotnym naruszenie prawa autorskiego i sprzecznymi z zasadami etyki zawodu architekta.

- w/s zakresu i formy pracy konkursowej:

- praca konkursowa jest wstępem do wyboru autora projektu, który fazach pokonkursowych będzie realizował wykonanie dokumentacji. Stawianie wymogów określenia danych technicznych i budżetowych, które są możliwe na etapie zaawansowanych prac Projektu budowlanego - jest brakiem znajomości realiów pracy projektowej lub zakładaniem tworzenie fikcji.

Przyjęte w konkursie kryterium (20% oceny) „planowany łączny koszt wykonania prac realizowanych na podstawie pracy konkursowej” w połączeniu z późniejszym wymogiem wykonania dokumentacji budowlanej i wykonawczej w limicie tych kosztów (istotne postanowienia umowy) prowadzi do nierzetelności kształtowania danych niemożliwych do oceny przez sąd konkursowy.

W wyjaśnieniach mec. Dzierżanowskiego ten zapis prezentowany był jako nieistotny – w warunkach konkursowych „nie poparty żadnymi sankcjami”. Takie podejście zakłada tolerancję dla nierzetelności w przyjmowaniu danych (ocenianych) premiujących punktacją nieweryfikowalnych danych.

- nałożenie zbyt sztywnych reguł w tolerancjach powierzchniowych poszczególnych pomieszczeń w zakładanym programie (do 10%) , daje pretekst do podważenia oceny pracy konkursowej za niespełnienie warunków konkursowych, niwelując jakościowe aspekty projektu. Tak samo jak zbyt szczegółowe wytyczne przestrzenno- funkcjonalne zawierające nieuzasadnione ograniczenia koncepcji konkursowej, utrudniające skonstruowanie optymalnych rozwiązań projektowych – z groźba niespełnienia warunków techniczno-formalnych.
- wymogi takie jak wymienione w rozdz. VI pkt. 2.2.4., 2.2.6. oraz 2.2.7 dotyczące szczegółowych analiz instalacyjno-technologiczno-ekonomicznych funkcjonowania obiektu są możliwe do przedstawienia w sposób odpowiedzialny i wymagalny dopiero w fazach następnym opracowań projektowych, w szczególności w fazie projektu architektoniczno-budowlanego.

- w/s uwarunkowań do umowy z laureatem

- nałożenie kar umownych za niespełnienie w projekcie budowlanym i dokumentacji wykonawczej parametrów kosztowych, technicznych oraz energetyczno-ekonomicznych – jest zapisem, świadczącym o braku odniesienia dla realiów powstawania projektu. Na etapie koncepcyjnej pracy konkursowej można tylko zakładać efekty energetyczno-ekonomicznej do planowanej realizacji, bardziej zależne od przyszłych dyspozycji inwestorskich dot. standardów i limitu kosztów inwestycyjnych, niż odpowiedzialnie zadeklarowanych w architektonicznej koncepcji konkursowej .
- zobowiązanie autora pracy do dobrowolnego zrzeczenia się z wykonywania osobistych praw autorskich (§14 projektu umowy) jest sprzeczne z zagwarantowanym w ustawie niezbywalnością praw, narusza integralność związku autora z dziełem, jest ingerencją w zasady rzetelności zawodowej, m.in. poprzez możliwość pozbawienia autora pełnienia nadzoru autorskiego, tym samym odpowiedzialności za realizację projektu i wydatkowanie publicznych środków na inwestycję.

- określenie terminu wykonania dokumentacji budowlanej w terminie 6 miesięcy jest przyjęciem nierealnych zobowiązań kontraktowych, zarówno z przyczyn proceduralnych jak i wynikających z doświadczenia zawodowego.

W efekcie analiz powyższych argumentów podtrzymujemy, że:

1. W konkursie nie zapewniono realizacji pracy będącej najlepiej ocenioną w konkursie, nie zagwarantowano również zamawiającemu zakończenia postępowania z rezultatem pozwalającym na realizację którejs z 3 prac najlepszych wskazanych regulaminem jako zaproszone do postępowania negocjacyjnego, gdyż przyjęty regulaminem konkursu sposób oceny prac z dużym prawdopodobieństwem doprowadzi do braku wyboru tych prac i do nierozstrzygnięcia konkursu.
2. W razie nierozstrzygnięcia konkursu oraz w razie niepowodzenia negocjacji nie z winy wykonawców, a także w razie zerwania umowy zamawiający zapewnia sobie taki zakres przejętych na podstawie regulaminu konkursu oraz umowy zależnych praw autorskich, że jest wielce prawdopodobne, że jedynym rezultatem konkursu będzie powierzenie opracowania dowolnie wybranej pracy konkursowej lub co gorsza ich dowolnej kompilacji innemu autorowi, także niebędącemu uczestnikiem konkursu. Czyni to konkurs procedurą kontr produktywną dla jego uczestników.
3. Ze względu na wymogi w konkursie oraz przyjęte kryteria oceny, a także przyjęte reguły pracy sądu konkursowego istnieje zagrożenie dokonania w pełni profesjonalnej oceny prac złożonych w konkursie przez powołany do jego rozstrzygnięcia sąd konkursowy oraz tym samym wielce uprawdopodobnione jest nierówne traktowanie wykonawców.
4. Umowa będąca do podpisania w wyniku rozstrzygnięcia konkursu zawiera regulacje, które czynią procedurę konkursową, jak i po nim następujące postępowanie negocjacyjne obarczone domniemaniem nierównego traktowania wykonawców oraz zmuszają do podjęcia niebędących do spełnienia zobowiązań umownych pod przymusem.
5. Uczestnictwo w konkursie jest obarczone wielkim ryzykiem wpisany w regulacje regulaminowe konkursu; w skrajnych przypadkach uczestnik może się liczyć z tym, że nie otrzyma nagrody, choć jego praca zostanie oceniona najwyżej w konkursie, a zamówienie na projekt będący kontynuacją jego opracowania konkursowego będzie powierzone innemu architektowi, bądź też zostanie zawarta umowa z którymś z 3 laureatów konkursu, lecz zostanie zerwana na etapie realizacji, bo realia projektu nie będą mogły dokładnie odzwierciedlić założeń techniczno-eksploatacyjnych zawartych w pracy konkursowej ze względu na złożoność obiektu oraz brak możliwości wnikliwej oceny stanu na tak wstępnym etapie opracowania jakim jest faza koncepcji wstępnej, co za skutkuje karami umownymi i powierzeniem kontynuacji projektu innemu architektowi.
6. Jednostronność rozwiązań regulaminowych w zakresie wymienionym w części szczegółowej niniejszej opinii stwarza wątpliwość co do zamiarów zamawiającego w sprawie Prawno autorskich aspektów wykorzystania prac konkursowych, na polu eksploatacji zgodnym z celem konkursu, a także w sprawie równego traktowania uczestników konkursu.

Te i inne zapisy traktujemy jako uchybienia w profesjonalnym przygotowaniu konkursu.

Naszym zdaniem w założeniu Ustawy o Z.P. celem konkursu ma być wybór najlepszego rozwiązania zaprezentowanego w wyniku konkursu, a laureat nagrodzonej pracy nie powinien być traktowany jak rażąco nierównoprawna strona w negocjowanym kontrakcie, a co niestety dowodzą zapisy w regulaminie.

Mając intencję doprowadzenia do realizacji konkursu, w który zaangażowało się wiele osób naszego środowiska **wnosimy o podjęcie minimum działań, jakich oczekują potencjalni uczestnicy konkursu, mających w efekcie uwiarygodnienie istotnego celu**, jakim ma być najlepsza jakość projektu i rzetelność w ocenie ofert konkursowych (również z uwzględnieniem aspektu funkcjonalno-ekonomicznego).

Prosimy o przedłużenie terminu składania prac konkursowych o okres niezbędny do ogłoszenia informacji ze strony Organizatora konkursu niwelującego najbardziej drastyczne zapisy wymogów regulaminu i prostujących nierzetelności w wymogach podanych w warunkach konkursowych, w tym:

- odstąpienie od zapisu, że w przypadku zarówno niepodpisania umowy lub po podpisaniu umowy prawa zależne przejęte przez zamawiającego mogą go upoważniać do powierzenia dokończenia zadania innemu architektowi (np. poprzez wiążącą deklarację organizatora konkursu o niekorzystanie w umowie z tego wymogu),
- zwiększenia tolerancji dla parametrów inwestycji: powierzchni i układów funkcjonalnych, dających projektantom koncentrację na jakościowym opracowaniu koncepcji konkursowej, a nie sztywnym wypełnianiem zakładanych wirtualnie wytycznych,
- wiążącą deklarację organizatora konkursu o nieocenie w punktacji pracy konkursowej za efekty energetyczno-ekonomiczne, niemożliwe do rzetelnego podania na etapie koncepcji,
- zniwelowanie kryterium „planowany łączny koszt wykonania prac realizowanych na podstawie pracy konkursowej“ wraz z późniejszymi konsekwencjami niespełnienia tej informacji poprzez zwiększenia tolerancji do min 30% lub odstąpienia od punktacji tych parametrów w ocenie pracy konkursowej (jako nieocennych na etapie koncepcji konkursowej),
- określenia tolerancji błędu do zaprojektowania obiektu w limicie podanej przez siebie w pracy konkursowej kwoty „planowanego łącznego kosztu wykonania prac realizowanych na podstawie pracy konkursowej“ pod rygorem odmowy odbioru wykonanych prac objętych umową;
- wiążących deklaracji Zamawiającego odstąpienia od wymogu nierealnego do spełnienia 6 miesięcznego okresu wykonania dokumentacji budowlanej (do pozwolenia na budowę) na podstawie wybranej pracy konkursowej

Szanowna Pani Dyrektor,

Mamy nadzieję, że będzie możliwe jeszcze na obecnym etapie skorygowanie przytoczonych wyżej uchybień regulaminu konkursu otwartego na siedzibę Archiwum Narodowego w Krakowie i tak jego skorygowanie, aby efektem było realizacja najlepszej architektonicznej pracy konkursowej, przy osiągnięciu również zakładanych efektów funkcjonalno-ekonomicznych.

Z wyrazami szacunku,

Mariusz Ścisło
Prezes SARP